

Inkomens pluimveehouders dalen fors door hoge voerprijzen

Arjan Wisman

Voor pluimveebedrijven gaat 2008 de boeken in als een zeer matig jaar. De opbrengstprijzen van zowel pluimveevlees als eieren zijn weliswaar hoger dan vorig jaar, maar door hogere voerkosten wordt toch gemiddeld een negatief inkomen behaald.

Saldo vleeskuikens daalt flink

De vleeskuikenbedrijven hebben een economisch moeilijk jaar achter de rug, ondanks de hogere opbrengstprijzen. De daling van het saldo en het inkomen is vooral het gevolg van de gestegen voerprijzen; op jaarbasis zijn die 18% hoger dan in 2007. De prijzen van tarwe lagen op een hoog niveau maar stegen per saldo nauwelijks, vooral door de daling in het tweede halfjaar na de grote graanoogst. In de tweede helft van het jaar daalden de prijzen van mengvoer wel, maar ook de opbrengstprijzen waardoor het saldo toch onder druk bleef. Ook de eendagskuikens werden duurder (+7%). De opbrengstprijzen zijn op jaarbasis gestegen met 5%, maar dat was onvoldoende om de hogere productiekosten te compenseren. Hierdoor daalt het saldo naar verwachting in 2008 met 10 cent naar 23 cent per opgezet kuiken (tabel 1). Op bedrijfsniveau wordt bijna de gehele kostenstijging veroorzaakt door het voer. Een lichtpuntje is de daling van de kosten van mestafzet. De opbrengsten-kostenverhouding zakt naar verwachting met 6 procentpunten naar 94 in 2008 (tabel 2). Het inkomen uit bedrijf daalt bijna 70.000 euro naar gemiddeld 5.000 euro negatief per onbetaalde arbeidskracht. In dit millennium zijn pas drie jaren geweest met een gemiddelde positief inkomen uit bedrijf. Hierdoor wordt flink ingeteerd op het eigen vermogen. Dit bemoeilijkt het investeren in bijvoorbeeld huisvesting of pluimveerechten op veel bedrijven.

Tabel 1	Kengetallen in de pluimveehouderij a)		
	2006	2007 (v)	2008 (r)
Vleeskuikens			
Saldo per opgezet kuiken	0,20	0,33	0,23
Opbrengstprijz per kg	0,65	0,79	0,84
Kostprijs per kg	0,68	0,76	0,86
Leghennen (voor consumptieeieren)			
Saldo per leghen per jaar	3,56	4,94	2,90
Opbrengstprijz per kg eieren	0,73	0,89	0,90
Kostprijs per kg eieren	0,82	0,89	0,99

a) bij werkelijke BTW-situatie
Bron: Informatienet.

Ook saldo leghennen onderuit

De resultaten van de legsector zijn in 2008 aanzienlijk verslechterd. Door de sterke stijging van voerkosten wordt het saldo 2 euro per hen per jaar lager geraamd dan in 2007 (tabel 1). De voerprijzen waren vooral in de eerste helft van 2008 erg hoog. Door lagere graanprijzen daalden de voerprijzen wel in het tweede halfjaar. Op jaarbasis zijn de voerprijzen desondanks 22% hoger dan vorig jaar. Dat komt overeen met 2 euro per hen per jaar. Ook de aankooprijzen van opfokhennen zijn gestegen. De kostenstijging per hen per jaar wordt in 2008 niet gecompenseerd door hogere opbrengsten. De gemiddelde eierprijzen zijn in 2008 slechts minimaal gestegen (+1%). Begin dit jaar waren de eierprijzen hoger dan vorig jaar, maar later kwamen ze weer onder het prijsniveau van 2007. De marktprijzen van kooieieren en scharreleieren daalden op jaarbasis met 4% respectievelijk 2%. De contractprijzen voor scharreleieren zijn in 2008 echter wel hoger, waardoor de gemiddelde eierprijs iets hoger is dan vorig jaar. Bedrijven met contractprijzen krijgen hiermee wel enige compensatie voor de gestegen voerkosten. Het aandeel scharrelbedrijven met contracten is in de afgelopen jaren overigens flink afgenomen. Niet alleen het saldo daalt sterk, maar ook de inkomens en besparingen op leghennenbedrijven krijgen een flinke klap in 2008. De kostendekking daalt met 9 procentpunten naar 88%. Bij de kosten valt op dat de prijzen van mestafzet in de loop van 2008 aanzienlijk zijn gedaald. In het begin van het jaar waren de mestafzetprijzen nog vrij hoog, maar door de ingebruikname van de verbrandingsfabriek voor pluimveemest zijn die prijzen flink gedaald. Circa een derde van geproduceerde pluimveemest wordt aan die fabriek geleverd tegen 18 euro per ton. Op jaarbasis wordt verwacht dat de gemiddelde mestafzetprijzen daardoor circa 30% lager zullen zijn dan in 2007.

Tabel 2	Rentabiliteit en inkomen op pluimveebedrijven			
	Vleeskuiken- bedrijven	Leghennenbedrijven totaal	kooibedrijven	scharrel- bedrijven
Opbrengst per 100 euro kosten				
2006	91	86	93	76
2007 (v)	100	97	106	87
2008 (r)	94	88	91	81
Inkomen uit bedrijf (x 1.000 euro per onbetaalde a.j.e.)				
2006	-4	-4	18	-19
2007 (v)	61	41	96	1
2008 (r)	-5	-11	-2	-36
Besparingen (x 1.000 euro per bedrijf)				
2006	-41	-35	10	-49
2007 (v)	30	15	106	-45
2008 (r)	-40	-60	-48	-94
Bron: Informatienet.				

Gemiddeld daalt het inkomen uit bedrijf in 2008 met ruim 50.000 euro naar 11.000 euro negatief per onbetaalde arbeidskracht. Na bijtelling van het inkomen van buiten bedrijf en verminderd met de belastingbetalingen en gezinsbestedingen, worden de ontsparringen geraamd op gemiddeld 60.000 euro per leghennenbedrijf. Van de afgelopen vijf jaren is dat het vierde jaar met ontsparringen. Voor bedrijven die moeten omschakelen naar stallen met alternatieve huisvesting, kan de slechte inkomenssituatie mogelijk opnieuw leiden tot uitstel van investeringen. Vanaf 2012 moeten alle bedrijven voldoen aan de nieuwe welzijnseisen, waarbij kooihuisvesting verboden is. Het inkomen van bedrijven die scharreleieren produceren is de afgelopen jaren overigens duidelijk lager dan van de bedrijven die zich nog bezig houden met de

productie van kooieieren (tabel 2). In de laatste drie jaren was het gemiddelde inkomen per onbetaalde arbeidskracht op de scharrelbedrijven 18.000 euro negatief en op de kooibedrijven gemiddeld 37.000 euro positief. Nog groter is het verschil bij de besparingen. Terwijl bij kooibedrijven in 2005 en 2006 op het gemiddelde bedrijf nog besparingen werden gerealiseerd, was bij scharrelbedrijven in de afgelopen drie jaren alleen sprake van flinke ontsparingen. Het jaar 2008 is voorlopig het dieptepunt met bijna 100.000 euro ontsparingen per bedrijf, ofwel bijna 2.000 euro per week.

Meer informatie:

Actuele resultaten en inkomen in de land- en tuinbouw, 2008